

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

76. évfolyam, 16. szám,
1986. január 20., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Hol van a pénzünk?

Minálunk nemzeti szokás a pénzről beszélni. Megfordultam már néhány más országban, belenézhettem gazdagabb és szegényebb fazekakba is, de sehol nem tapasztaltam, hogy olyan körülmények lennének az emberek anyagi viszonyairól, mint nálunk. Orvosi városban, villamoson, háromperces ismeretség után vagy akár bemutatkozás nélkül is azonnal azt firtatjuk: no és *hogyan lehet ott keresni?* És a prémium, és a mellékes? De ezt firtatja a riporter, ezt tudakolja a szociológus, mindenki.

Nehezebb időkben csak-csak támad erre magyarázat, de kifigyeltem: az érdeklődés nem annyira őszinte kíváncsiságból, s különösen nem a másik ember iránti aggodalomból sarjad. Magunkat akarjuk bemérni az anyagi megbecsülés rátáján. Hogy saját viszonyítási rendszerünket igazoljuk vagy igazítsuk. Hiszen ha neki annyi jut — mennyit érdemelnek én! És még ő panaszkodik!

Az már alig-alig kerül szóba, hogy: no és *milyen munkát és mennyit kell azért végezni?* Pár apró megfigyelés: A gyerek pályaválasztás előtt áll, és szakmákról érdeklődik. Hogy hagyományos vagy új az a szakma, hogy inkább kézügyesség kell-e hozzá vagy kombinatív készség, mind mellékes. Már a gyerek is a szerint méri a presztízst, hogy mennyit lehet azzal összelapátolni, és lehet-e benne gémkézni. Belepillantottam néhány jellegű ajánlkozolevélbe. A jelentkezők egyike sem tudakolta a felkínált munka természetrajzát. Mindegyik csak a bérézés részleteire és az elérhető maximumra volt kíváncsi. Tanúja voltam egy tudományos könyv dedikálásának. Gratuláció, elismerés, mosoly, s mindjárt rá a farba: „*És mennyit kaptál érte?*” Nem ám hogy nagy munka volt-e; nem ám hogy miként jöttél rá milderre: csak a pénz... a pénz... Tudni akarjuk, „mennyit markolt föl” egy szabadalmért a mérnök, jöhetnek, fogalmunk sincs annak hasznosságáról és a megoldásba fektetett energiáról. S egyáltalán, tisztában akarunk lenni környezetünk jövődelmi viszonyaiival, hogy újabb érveket szerezzünk saját megbecsülésünk alávalóságáról vagy megnyugtassuk kicsit az önértéketünk.

Hivatalosan is elég nagy figyelmet fordítunk rá, persze. Bögésszük a statisztikákat, a népgazdasági tervet, és keressük benne az ágazatunkat, a szakmánkat, saját magunkat. Mostanában, hogy a szakmai szakszervezetek kongresszusoznak, a bérügyek ismét kiújultak. Az érdeklődésbe valóban vastagon beletartozik a bérézés. Örültem is neki, hogy mondják a beszámoló és erősítik a küldöttek: kicsi a bér. Ebből mindig kiskeredik valami. Csak akkor zsurgordtak össze a reményeim, amikor rájöttem, hogy mindegyik ezt mondja. Bányász, szövőő, pedagógus, egészségügyi, nyomdai, vegyipari, vasas, közalkalmazott... Jó, a szakszervezetekben még csak hozzáteszik, hogy miként lehetne némi bérfejlesztés anyagi alapjait megteremteni, s az állami tervekben is fedezeteket keresnek rá, de a magánszférában az ilyen gondolatot egyszerűen átlépjük.

Mikor társaságban kifakadtam a pénz utáni effajta egyoldalú érdeklődés ellen, nagyon megdöbbentem. Az oktatás lényege az volt, hogy nincs helye semmiféle szemérmességnek, mert mindannyian a piacról élünk, s igenis jó tudni más kereseteket is, mert torzak a jövődelmi viszonyok. S kiújult a butikos-mérnök ellenét, amit mondjuk én már végtelenül unok, mert egyszerűen szélsőséges és össze nem illő példa, másrészt azért úgy gondolom, mégsem lehet mindenki butikos vagy fröccsöntő, mert téglát is kell égetni, vasat is kell olvasztani, malacot is kell nevelni, meg mozdonyt is kell vezetni. Vagyis, hogy ha nekünk a bérekkel meg a bérviszonyokkal van valami nézeteltérésünk, azt egyes-egyedül a termelési szférában oldhatjuk meg. Végképp meglepett bennünket az az idő, amikor a gazdasági erősödéshez nem elegendők önmagukban az állami tervek, meg az exportképesség, meg a külkereskedelmi találmányosság, hanem a *legegényőbb tartalékokhoz kell folyamodnunk: saját munkánk gondosabb, jobb, odaadóbb végzéséhez.* Hatékony népgazdaság e nélkül aligha lesz. Nemcsak japán vagy nyugatnémet példázat van erre, itthon is harangoznak már ilyet. És senki ne gondolja, hogy ez csupán egy-két energikus, jó vezető stílusán fordul meg. Olyasfajta meggyőződés is kell hozzá, tervezőasztalnál és gép mellett egyformán, hogy a kollektív és az egyéni anyagi boldoguláshoz tényleg és igazán kell minden fej és minden kéz. Nem túl szigorú önvizsgálat szükségeltetik ahhoz, hogy belegondoljunk, mennyi meg nem termelt értékkel maradunk adósak, hány kilowatt áram megy el üresen, mennyi anyagot tudna megmenteni az egyén gondos figyelme, micsoda költségektől szabadulhatnánk meg további ügyviteli, hivatali stb. ésszerűsítésekkel.

Ha már annyira számoljuk, mérlegeljük a pénzünket, a bérünket, nem a viszonyításukban kell megkeresnünk. Az érdeklődést nagyon sokszor misztifikáljuk, s valami nagy dologgal társítjuk, miközben a legköznapiabb, de legtömegesebben gyakorolható formáját alig-alig tiszteljük. Ez az a pont, amelybe mindenki belekapaszkodhat mindennap. Házaikat lehetne rakni egy nagyobb építkezésen betaposott, betemetett anyagból, kondákat lehetne fölnevelni egy kukoricatáblán elhullajtott termésből, s mennyi cipő, ruha, cserép, bútor lehetne az elszőszmótolt munkaórákból! Ha erre is annyi és olyan élénk közfigyelem jutna, mint kereseteink elvont vizsgálatára, pontosabban megtudnánk, hol a pénzünk, hol keressük s hogyan keressük — hogy megkeressük.

Sz. Simon István

A legnemesebb mozgalmi hagyományok folytatói

Egyéves munkát értékelt a Gera Sándor munkásőregység

Szombaton délelőtt az újszegedi Sportcsarnokban ünnepélyes keretek között rendezte évnnyitó tanácskozását a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett szegedi Gera Sándor munkásőregység. A megjelent munkásörököt, a hozzátartozókat, valamint az elnökségben helyet foglaló vendégeket — közöttük Ladvánszky Károly altábornagy, belügyminiszter-helyettes, Szabó Sándort, a megyei, Székely Sándort, a városi pártbizottság első titkárát, Koczás Ferenc megyei munkásőrpáncsnokot, Papp Gyulát, a városi tanács elnökét és Tóth Tamást, a KISZ Szeged Városi Bizottságának első titkárát — Nagyvári László egységparancsnok-helyettes köszöntötte, majd Körmöczy László egységparancsnok szölt a tavalyi eredményekről, 1986 munkásőrfeladatairól.

A beszámolóban...

... először 1985 legfontosabb eseményeit, az MSZMP XIII. kongresszusát, az országgyűlési képviselő és tanácsnoki választásokat elevevitette fel a parancsnok, hiszen ezek előkészítése, lebonyolítása az átlagnál is feszebb munkát követelt a munkásöröktől. Az egység személyi állománya fejelemzetten hajtotta végre feladatait, tovább nőtt a testület ereje, tekintélye. Munkahelyükön is becsülettel kivették részüket az egység tagjai a felszabadulási és kongresszusi munkaversenyből, míg az aktív közéleti tevékenységet bizonyítja, hogy sok munkásör tevékenyedik különböző párttisztviselésekben, s számosan kapnak társadalmi megbízatást a KISZ-ben, a tanácsban, a szakszervezetekben. A párt politikája iránti elhivatottságot fejezi ki az is, hogy az állomány több mint kétharmada tíz-tizenöt évig

is vállalja a munkásörszolgálatot.

A beszámolóban szó volt az egység együttműködési kapcsolatairól is. A testület feladatainak ellátását 100 munkahely, s valamennyi társ fejeves erő és testület segíti városunkban.

Körmöczy László vázolta beszámolójában a nemzetközi helyzet alakulását, amely megköveteli munkásörökinktől a harcászultság magas szinten tartását. 1985-tel egy ötéves kiképzési ciklus zárult. Ez idő alatt eredményesen hajtották végre a város munkásörői feladataikat. A megnövekedett követelményekhez igazodtak a feltételek is, korszerű fegyverzetrel, modern technikai eszközökkel gyakorolhatnák a munkásörök. Az idén pedig a feladatoknak jobban megfelelő elhelyezési körletbe költözik az egység.

A beszámoló további részében szó volt a szocialista versenymozgalom eredményéről, az ifjúság honvédelmi nevelésével kapcsola-



Az éves kiképzési tervnek megfelelően rendszeres a harcászati gyakorlatok

tos tevékenységről, végül pedig az idei év főbb feladatait vázolta az egység parancsnoka. „Erősödjön a testület mozgalmi jellege, politikai szilárdsága, a munkásörök fegyveres felkészültsége... A testület tagjai a jövőben is járjanak élen a gazdasági építőmunkában, legyenek

szocialista szellemi nevelésben, a forradalmi hagyományok ápolásában.” — hangzott el többek között.

Kitüntetések átadása...

... követte az egységparancsnok beszámolóját. Az 1985. évi szocialista versenymozgalomban a kiképzésben... Kiemelt szerepet kell vállalnunk az ifjúság

(Folytatás a 2. oldalon.)

A Hair premierje — békedemonstráció

Nem csupán forró hangulatú színházi este, de igazi békedemonstráció is volt a Szegedi Nemzeti Színház legfrissebb bemutatója, a *Hair szombati premierje* (kritikánk az 5. oldalon). Már az előcsarnokban állásfoglalásra készítettek a nézőket, Hitünkön mindenkinél manifesztumukkal, melyben többek között az alábbi olvashattuk: „Ezen a bolygón is lehet béke, hiszünk a közös tenniakarás-

ban, hogy elkerülhető egy harmadik világégés.” A tervek szerint minden előadás közönsége aláírásával demonstrálhatja egyetértését. Az akció a szegedi színház művészek hozzájárulása az 1986-os nemzetközi békeév sikeréhez. Elképzelésükről tájékoztatták az Országos Béketanácsot, melynek főtítokára a következő levelet küldte a gondolat elindítóhoz, a Hair létrehozóinak:

Tisztelt Társulat!

Örömmel fogadtuk levelüket, amelyben a Hair bemutatójával kapcsolatos tervükről irtak az Országos Béketanácsnak. Eredeti, jó ötletnek tartjuk az aláírásgyűjtést, megbecsülendőnek gondoljuk azokat a békét szolgáló szakmai lehetőségekről. Tájékoztatom Önöket arról, hogy mozgalomunk az évi tervei közt is szerepel egy országos vélemény- és aláírásgyűjtés, egy „népszavazás” a békeaktról, melynek eredményét az ősi ENSZ-közgyűlés és az októberi koppenhágai béke-világkonferencia elé szeretnénk terjeszteni.

Az Országos Béketanács nevében elhatározásukat támogatásunkról biztosítom. Szívesen nyújtunk segítséget a közvélemény, a békemozgalomban részt vevők tájékoztatásával. Javasoljuk Önöknek, hogy az aláírásgyűjtés átételére ünnepélyesen kerüljön majd sor. Örülünk, hogy a jövőben új színtelként, az elhivatottság szép példájaként említhetjük az Önök nemes munkáját, a békénket óvó gondolkodását.

Az előadás valamennyi közreműködőjének és nézőjének sok sikert kívánok a béke nemzetközi évében

Üdvözlettel:

Barabás Miklós
főtítkár

